

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Фінансова система
(обов'язковий)

Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Розробник:

(підпис)

Ірина ШАДІГІНА К.Е.Н., доцент, доцент кафедри
(прізвище, ім'я, по-батькові) (начальний ступінь та звання, посада)

фінансів, банківської справи та страхування

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування	протокол від <u>16.08.</u> 2025р. № <u>19</u>
	Завідувач кафедри (підпис) <u>Сергій ФРОЛОВ</u>

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Лариса РИБІНА

Декан факультету Економіки і менеджменту

(підпис)

Віталіна ЛУКАШ

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Лариса РИБІНА

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

Надія БАРАНІК

Зареєстровано в електронній базі: дата: 17.08 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1	Назва ОК	ОК 20 Фінансова система			
2	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / кафедра фінансів, банківської справи та страхування			
3	Статус ОК	Обов'язковий			
4	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування (Протокол ВР СНАУ від 31.03.2025 р. №17 (зі змінами і доповненнями))/ спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»			
5	Рівень НРК	6 рівень			
6	Семестр та тривалість вивчення	4/5 семестр, 1-15 тижнів			
7	Кількість кредитів ЄКТС	5			
8	Загальний обсяг годин та їх розподіл 150	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
	Денна форма навчання	30	30	-	90
	Заочна форма навчання	14	14	-	122
9	Мова навчання	Українська			
10	Викладач/Координатор освітнього компонента	Шалигіна Ірина Валеріївна, к.е.н, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування			
10.1	Контактна інформація	Аудиторії 404е, 406е, тел.. +380506199067, E-mail: Shalyginairyna@gmail.com ; iryna.shalyhina@snau.edu.ua			
11	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент забезпечує базову підготовку фахівця, здатного вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми дослідницького характеру у фінансовій сфері, спрямований на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань щодо загальних закономірностей у фінансах та здатності до діагностики стану фінансових систем, як національної (в т.ч. державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування) так і на рівні світових (США, Великої Британії, Японії, ЄС тощо). Дисципліна передбачає послідовне та систематизоване вивчення засад застосування економіко-математичних методів та моделей для вирішення фінансових задач, знань законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку, а також виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.			
12	Мета освітнього компонента	Формування у студентів системи глибоких спеціальних знань необхідних для вільного володіння практикою прийняття ефективних рішень в сфері національної та світової фінансових систем щодо визначення напрямків підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, розподілу та контролю за їх використанням на всіх рівнях.			
13	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на: Економіка підприємств; Фінанси, гроші і кредит. 2. Освітній компонент є основою для Публічні фінанси, Банківська система, Страхування, Фінансовий ринок, Фінанси сільськогосподарських підприємств. 3. Обмеження відсутні			
14	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності здійснюється відповідно до «Політики академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету» https://drive.google.com/file/d/142uwVZKHnDYNQJ6TKFxaaPcr7rT5qTN8/view			

		Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме: - самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених програмою навчання; - пошуку та використання джерел інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності; методики досліджень і джерела інформації. Самостійна робота виконується за індивідуальними варіантами у відповідності з методичними рекомендаціями щодо виконання самостійної роботи здобувача освіти. Виконання та захисту здобувачі освіти отримують від викладача або на власний розсуд до програми дисципліни (силабусу). Презентації та самостійна робота перевіряються на предмет плагіату і допускаються до захисту при умові текстових запозичень не більше 10%. Недотримання даних вимог роботи повертається на доопрацювання. При порушенні вимог академічної доброчесності студент не допускається до захисту самостійної роботи не за отриманим завданням результати анулюються, а сформульовано варіант для виконання.	
15	Ключові слова:	фінанси, фінансові ресурси, фінансова система, державні фінанси, страхування, банківська система, фінансовий ринок, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, міжнародні фінанси	
16	Посилання на Moodle:	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1339	

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)					Як оцінюється РНД
	ПР2	ПР3	ПР4	ПР5	ПР10	
ДРН 1 володіти фінансовою термінологією, розуміти сутність та зміст фінансової системи, її сфер та ланок, процеси формування та функціонування (моделі) світових та національних фінансових систем;	x	x		x		Тести, доповіді з презентацією, практичні, ситуаційні завдання (кейси)
ДРН 2 вміти застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення різних фінансових задач			x	x	x	Індивідуальне дослідження, його презентація
ДРН 3 володіти навичками самостійної роботи з навчальної, методичної, наукової літератури, нормативно-правовими актами	x				x	Участь у груповому проєкті. Індивідуальне дослідження, його презентація
ДРН 4 застосувати методи аналізу для визначення стану сфер та ланок національної фінансової системи		x		x	x	Розв'язування розрахункових кейсів
ДРН 5 вміти досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища в фінансовій системі країни.		x	x	x	x	Розв'язування розрахункових кейсів
ДРН 6 збирати необхідні статистичні та фінансові дані щодо стану фінансових систем, обробляти їх, аналізувати і приймати необхідні фінансові та контрольні рішення використовуючи відповідний аналітичний інструментарій з урахуванням фінансової політики в країні		x	x	x	x	Участь у груповому проєкті.. Індивідуальне дослідження, його презентація

ПР2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем;

ПР3 Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;

ПР4 Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування;

ПР5 Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);

ПР10 Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу (денна/заочна)			Рекомендована література
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін.		
Тема 1. Фінансова система України Тема 1.1. Фінансова система України, її структура та побудова. 1.1.1. Поняття фінансової системи та її структура. 1.1.2. Фінансова система України за внутрішньою побудовою (характеристика сфер та ланок фінансової системи). 1.1.3. Фінансова система України за організаційною побудовою (характеристика органів та установ, що складають фінансову систему). Тема 1.2. Характеристика підсистем фінансової системи України 1.2.1. Загальна характеристика підсистем фінансової системи України 1.2.2. Грошова та кредитно-банківська система 1.2.2. Страхова система 1.2.3. Податкова та Казначейська система 1.2.4. Валютна система 1.2.5. Бюджетна та емісійна система	4/2	2/2	7/12	1,4,8,9,10,11,13-21,23,24-36
Тема 2. Фінансовий ринок Тема 2.1. Сутність фінансового ринку та моделі фінансової системи за ним. 2.1.1. Сутність та функції фінансового ринку. 2.1.2. Структура фінансового ринку. 2.1.3. Моделі розвитку фінансової системи за рахунок фінансового ринку. Тема 2.2. Державне регулювання фінансового ринку, фінансові інструменти та посередники на ньому. 2.2.1. Державне регулювання фінансового ринку. 2.2.2. Фінансові інструменти. 2.2.3. Фінансові посередники.	4/-	4/2	7/12	1,4,9,10,11,13,18,20,21,24,28,29
Тема 3. Державні та місцеві фінанси України Тема 3.1. Державні фінанси та соціальні гарантії. 3.1.1. Поняття та сутність державних фінансів. 3.1.2. Доходи та видатки державного бюджету. 3.1.3. Державні соціальні гарантії та стандарти. Тема 3.2. Місцеві фінанси. 3.2.1. Поняття та сутність місцевих фінансів. 3.2.2. Місцеві бюджети, порядок їх формування та використання.	4/2	4/2	7/12	1,4,8,9,10,11,13-21,23,24-36,37
Тема 4. Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва Тема 4.1. Фінансові відносини та організація фінансів суб'єктів підприємництва. 4.1.1. Поняття та класифікація фінансових відносин підприємств. 4.1.2. Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва	4/2	2	7/12	1,4,5,8,9,10,11,12,22,26

Тема 4.2. Фінансові ресурси та джерела їх формування на підприємстві 4.2.1. Поняття, сутність та класифікація фінансових ресурсів підприємства 4.2.2. Джерела формування фінансових ресурсів на підприємстві (власні та позикові)				
Тема 5. Основи організації фінансів домогосподарств 5.1.Домогосподарство як суб'єкт фінансових відносин. 5.2. Теоретичні основи фінансів домогосподарств. 5.3. Бюджет домогосподарства: формування та використання	2/2	2	7/12	1,4,8,9,10,11,20,30,31
Тема 6. Страхова система України 6.1.Страхова політика України 6.2.Загальна характеристика системи страхування в Україні. 6.3. Види страхування	2/-	2/2	7/12	1,3,4,5,9,10,11,20,30,31
Тема 7. Фінансова політика України 7.1.Загальна характеристика ФПУ, поняття та сутність. 7.2. Фінансова стратегія та фінансова тактика держави. 7.3.Типи ФПУ. 7.4.Види ФПУ.	2/2	2	7/12	1,4,8,9,10,11,13-21,23,24-36
Тема 8. Фінансовий механізм: поняття та сутність Тема 8.1. Фінансовий механізм та бюджетний процес. 8.1.1.Поняття, сутність та структура фінансового механізму 8.1.2. Бюджетне планування, регулювання та бюджетний процес. 8.1.3. Бюджетне дефіцит: поняття та види. Тема 8.2. Державний кредит, державний борг та організація управління фінансами. 8.2.1. Державний кредит. 8.2.2. Державний борг. 8.2.3. Організація управління фінансами.	4/2	4/2	8/12	1,4,8,9,10,11,13-21,23,24-36
Тема 9. Міжнародна фінансова валютна система 9.1.Становлення і розвиток міжнародної валютної системи 9.2.Міжнародні фінансово-кредитні організації 9.3.Сучасний взаємозв'язок України з міжнародними фінансовими інститутами, зовнішнє фінансування та інвестування економіки України	2/-	4/2	8/12	1,2,6,7,9,10,11,24
Тема 10. Світові фінансові системи 10.1.Федеральна резервна система США 10.2.Фінансова система Великої Британії 10.3.Фінансова система Японії 10.4.Європейська валютна система (ЄВС): поняття, сутність та діяльність	2/2	4/2	11/14	2,6,7,9,10,11,24
Всього	30/14	30/14	76/122	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН1	Інтерактивні лекції, пояснення на практичних / семінарських заняттях, ілюстрації з використанням мультимедійного обладнання, групові дискусії	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, захист кейсів, складання тесту
ДРН 2	Інтерактивні лекції, пояснення на практичних заняттях, ілюстрації з використанням мультимедійного обладнання, групові дискусії	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, робота з використанням аналітичних методів, виконання презентації аналітичного дослідження
ДРН3	Пояснення, використання мультимедійних технологій, огляд прикладів	Збір інформаційного матеріалу (статистична звітність об'єкта дослідження за індивідуальним завданням, мережа Інтернет), його аналіз, написання висновків, виконання презентації. Участь у груповому проєкті.
ДРН 4	Інтерактивні лекції, семінар-дискусія, тестування, пояснення, кейс-метод	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, розв'язання задач, складання тестів
ДРН 5	Інтерактивні лекції, пояснення на практичних заняттях, ілюстрації з використанням мультимедійного обладнання, кейс-метод	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, захист самостійної роботи
ДРН 6	Пояснення, використання мультимедійних технологій, огляд прикладів	Виконання індивідуального дослідження, його презентації. Участь у груповому проєкті.

Індивідуальне навчання студентів реалізується через систему дистанційної освіти (СДО) з використання платформи Moodle. Матеріали для вивчення дисципліни викладені на сторінці курсу «Фінансова система» у відповідності до навчальної програми. З кожної теми студентам надається лекційний матеріал, додаткові навчальні матеріали у вигляді методичних рекомендацій для практичних занять та самостійної роботи, а також перелік завдань для семінарських та практичних робіт. Для оцінювання роботи студентів на семінарських та практичних заняттях по темах дисципліни передбачено блок тестових питань, практичних завдань та кейсів. Для оцінювання самостійної роботи є виконання загальної самостійної роботи студента.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
	Тести множинного вибору (1,2 модулі)	<i>по 10 балів кожний модуль /20% (20 балів разом)</i>	7 тиждень, 14 тиждень
	Презентації за виконаними практичними кейсами (1-2 модуль)	<i>по 10 балів кожний модуль/20% (20 балів разом)</i>	до 7 тижня, до 14 тижня
	Групові проєкти (3-5 осіб, ідея проєкта пропонується викладачем або студентами самостійно)	10 балів / 10%	до 7 тижня, До 14 тижня
	Виконання самостійної роботи (індивідуального дослідження) за кейсами (індивідуальний об'єкт для виконання кейсів у кожного здобувача освіти), презентація та захист	20 балів / 20%	14 тиждень
	Екзамен (письмовий): 2 теоретичних питання, 1 задача (співбесіда у разі потреби на вимогу студента)	30 балів / 30%	За розкладом

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тест множинного вибору	<60% правильних — <5 балів	60-74% правильних відповідей – 5-6 балів	75-89% правильних відповідей – 7-8 балів	90-100% правильних відповідей – 9-10 балів
Практичні завдання (кейси)	<5 балів	5-6 бали	7-8 бали	9-10 балів
	Практичні завдання частково виконані, оформлення не відповідає вимогам	Практичні завдання виконані в повному обсязі; здобувач освіти виявляє мінімальні знання окремих положень практичного матеріалу, розрахункових формул, моделей тощо, оформлення практичного завдання частково відповідає вимогам	Практичні завдання виконані в повному обсязі, здобувач освіти виявляє достатні знання практичного матеріалу, розрахункових формул, моделей тощо, обґрунтовано їх застосовує у вирішенні практичних завдань, аналізує, синтезує, критично оцінює, узагальнює та оцінює інформацію, обробляє та логічно інтерпретує дані, одержані, результати, але може припускати деякі неточності при цьому. Оформлення практичного завдання, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам	Практичні завдання виконані в повному обсязі; здобувач освіти вільно, самостійно й аргументовано представляє виконані практичні завдання, глибоко та всебічно розкриває їх зміст, шукає, аналізує, синтезує, узагальнює та оцінює отримані розрахункові результати, оформлення практичних завдань, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам
Груповий проект (представлення та захист)	<5 балів	5-6 бали	7-8 балів	9-10 балів
	Не всі складові проекту розроблено та/або інформація подана неструктуровано, немає розуміння логічної моделі (рамки). Результати представлено у невідповідному форматі. Студенти не беруть участь у груповому обговоренні, на надають зворотній зв'язок на виступи інших. Презентація	Наявні усі складові без детального обґрунтування. Інформація аскладові структуризована, є чітке розуміння логічної моделі (рамки), реалізовано усі кроки формування проекту. Результати представлено у відповідному форматі. Презентація частково відображає зміст проекту, витримано таймінг. Студенти беруть участь у груповому обговоренні,	Обґрунтована важливість ідей проекту, виконано усі складові Наявні усі складові обґрунтуванням. Є чітке розуміння логічної моделі (рамки), реалізовано усі кроки формування проекту. Результати представлено у відповідному форматі. Дані є актуальними. Презентація повністю відображає зміст проекту, витримано таймінг. Студенти беруть участь у груповому обговоренні,	Обґрунтована важливість ідей проекту, виконано усі складові з повним обґрунтуванням. Є глибоким аналізом. Є чітке розуміння логічної моделі (рамки), реалізовано усі кроки формування проекту. Аналіз є ґрунтовним, визначено ризики та перспективи Форма представлення повністю відповідає вимогам. Презентація повністю відображає зміст проекту, витримано таймінг. Студенти рефлексують результати діяльності команди, слухають, оцінюють та ефективно

	відсутня або не відображає зміст проєкту.	Зворотній зв'язок не структурований, не надано рекомендацій.	необґрунтовують висновки.	реагують на думки інших, та частково модерують групове обговорення ґрунтовно надають зворотній зв'язок
Самостійна робота (письмова), захист	<15 балів	15-24	25-29 балів	30 балів
	Частково виконана робота, оформлення не відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент виявляє елементарні знання окремих положень навчального матеріалу, зіставляє, узагальнює та аналізує інформацію, обробляє та інтерпретує дані, одержані результати, оформлення роботи частково відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі, студент обґрунтовано викладає навчальний матеріал, аналізує, синтезує, узагальнює та оцінює інформацію, обробляє та логічно інтерпретує дані, одержані результати, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент вільно, самостійно й аргументовано викладає навчальний матеріал, глибоко та всебічно розкриває його зміст, шукає, аналізує, синтезує, узагальнює та критично оцінює інформацію, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам
Екзамен	<10 балів	10-13 балів	14-18 балів	19-20 балів
	Не в повному обсязі розкриті теоретичні питання, не виконано практичне завдання, не пройдена співбесіда	Не в повному обсязі розкриті теоретичні питання, виконано практичне завдання із несуттєвими помилками, частково пройдена співбесіда	Всі вимоги виконані до завдання, частково пройдена співбесіда	Всі вимоги виконані до завдання, пройдена співбесіда, власна думка, критична оцінка проблемних питань

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Експрес-опитування після вивчення кожної теми	кожне заняття
2	Обмін думками	2, 4, 6, 8, 10, 13 тиждень
3	Самооцінка поточного тестування	7 тиждень, 14 тиждень
4	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів під час кожного захисту презентації (кейсу)	Під час захисту
5	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів під час захисту самостійної роботи	Під час захисту

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навчальний посібник. Острог : Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с. URL: https://eprints.oa.edu.ua/8419/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%93%D1%80%D0%BE%D1%88%D1%96%20%D1%96%20%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82_%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%87%D1%83%D0%BA_%D0%9D%D0%92.pdf
2. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/31729/1/Sorokivska_Balyant_GKS_ZK.pdf
3. Страхування: навчальний посібник / О.О. Сосновська. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. — 328с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/39294/1/O_Sosnovska_NP_Strahovanie_2021_FITU.pdf
4. Краус Н.М., Краус К.М., Марченко О.В. Актуальні проблеми фінансів та економіки: навчальний посібник. – Київ: Аграр Медіа Груп, 2023. – 286 с.5.
5. Борисова В.А., Геєнко М.М., Рибіна Л.О., Самошкіна І.Д., Гузенко Т.С., Соколенко Л.Ф., Хромушина Л.Ф. Фінанси сільськогосподарських підприємств. Навчальний посібник. За ред. д.е.н., професора Борисової В.А. Суми: СНАУ, 2018. 299 с.
6. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.
7. Карлін М. І., Проць Н. В. Фінанси зарубіжних країн: конспект лекцій для студентів заочної форми навчання за скороченою формою навчання. Луцьк: Вежа-друк, 2022. 103 с.. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21444/3/karlin_proc_2022.pdf
8. Електронний підручник з фінансів URL: <https://nmc-vfpo.com/story/elektronnyj-pidruchnyk-finansy/>

6.1.2. Методичне забезпечення

9. Шалигіна І.В. Методичне видання: «Фінансова система. Конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» денної та заочної форми навчання». Суми. 2024. 126с. (протокол №7 від 25.04.2024)
10. Шалигіна І.В. Методичне видання: «Фінансова система. Методичні вказівки щодо проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 (D2) «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» денної, заочної форм навчання». Суми. 2025. 40с. (протокол № 7 від 20.02.2025)

11. Шалигіна І.В. Методичне видання: «Фінансова система. Методичні вказівки щодо виконання самостійної роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 (D2) «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» денної, заочної форм навчання». Суми. 2025. 42с. (протокол № 7 від 20.02.2025)

6.1.3. Інші джерела

12.Шалигіна І.В. Капітал сільськогосподарських підприємств: формування, аналіз та управління// Обліково-аналітичні та фінансово-економічні аспекти діяльності сільськогосподарських підприємств: колективна монографія / Загальна редакція О.П.Славкової. – Суми: ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2019. – С.166-177.

13. Садчикова, І. ., & Садчиков, В. (2023). Фінансові інструменти розвитку кредитного ринку України в період воєнного стану. *Науковий вісник Полісся*, (2 (25), 190-205. DOI:[https://doi.org/10.25140/2410-9576-2022-2\(25\)-190-205](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2022-2(25)-190-205)

14.Коровій В. В. Державна фінансова політика : монографія / В. В. Коровій. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. – 388 с.

15. Шалигіна І. Світова фінансова думка XX - XXI століть та основні напрями досліджень цього часу. Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (14-18 квітня 2025 р.). Суми. 2025. С. 334.

16. Шалигіна, І. (2025). Історична трансформація світової та української фінансової думки із середньовіччя до сьогодення. *Сталий розвиток економіки*, (2 (53), 259-264. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-35>

17.Kateryna Romenska, Volodymyr Orlov, Natalia Pavlova, Ruslana Kryvenkova and Iryna Shalyhina (2022). Analysis of financial flows in the budget process of Ukraine under the conditions of structural imbalances of the financial system. *Public and Municipal Finance*, 11(1), 37-53. doi:10.21511/pmf.11(1).2022.04
<https://www.businessperspectives.org/index.php/journals/public-and-municipal-finance/issue-401/analysis-of-financial-flows-in-the-budget-process-of-ukraine-under-the-conditions-of-structural-imbalances-of-the-financial-system>

18.Alex Plastun, Inna Makarenko, Liudmyla Huliaieva, Tetiana Guzenko and Iryna Shalyhina (2023). ESG vs conventional indices: Comparing efficiency in the Ukrainian stock market. *Investment Management and Financial Innovations*, 20(2), 1-15. [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.20\(2\).2023.01](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.20(2).2023.01)

19. Serhiy Frolov, Maksym Ivasenko, Mariia Dykha, Iryna Shalyhina, Vladyslav Hrabar Veronika Fenyves Interaction between decentralized financial services and the traditional banking system: A comparative analysis. Volume 19 2024, Issue #2, pp. 53-74
<https://www.businessperspectives.org/index.php/component/zoo/interaction-between-decentralized-financial-services-and-the-traditional-banking-system-a-comparative-analysis>

20. Шалигіна І.В. Недержавне пенсійне страхування в Україні під час війни: трансформація активів, виклики та перспективи. Новітні тренди розвитку страхового ринку: синергія інновацій та фінансової безпеки: збірник матеріалів

VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Київ, 15 травня 2025 р. [Електронний ресурс]. Київ, КНЕУ, 2025. С. 170-173.

21. Рибіна Л.О., Шалигіна І.В. Механізм регулювання інфляційних процесів за допомогою інструментів фінансового ринку. Причорноморські економічні студії. 2022. Вип. 76. С. 223-228. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.76-32>. URL: http://bses.in.ua/journals/2022/76_2022/34.pdf

22. Шалигіна І.В., Рибіна Л.О. Підтримка фінансової безпеки підприємств аграрного бізнесу в період їх адаптації до сучасних реалій. Інфраструктура ринку. 2023. № 71. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastructure71-45>

23. Шалигіна І.В. Стан банківської системи України в умовах війни. «Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції»: збірник матеріалів II Міжнародної науково – практичної Інтернет - конференції (м. Херсон – м. Хмельницький, 16 - 17 листопада 2022р.) / ред. кол. Сідельникова Л.П. та ін. Херсон: Видавництво ФОП Вишемирський В.С. 2022. С.152-154

6.2. Додаткові джерела

24. Офіційна сторінка Міністерства фінансів України. URL: <http://minfin.gov.ua>

25. Офіційна сторінка НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/>

26. Податковий Кодекс України .URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws>

27. Бюджетний Кодекс України URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

28. Головна сторінка НКЦПФР. URL: <https://www.nssmc.gov.ua>

29. УФБ URL: <https://ukrse.com.ua>

30. Пенсійний фонд України URL: <https://www.pfu.gov.ua>

31. Фонд соціального страхування на випадок безробіття URL: www.dcz.gov.ua

32. Державна податкова служба України URL: <https://tax.gov.ua>

33. Державна аудиторська служба України URL: <http://www.dkrs.gov.ua>

34. Державна казначейська служба URL: <https://www.treasury.gov.ua>

35. Аудиторська палата України URL: <https://www.apu.com.ua>

36. Рахункова Палата України URL: <https://rp.gov.ua>

37. Асоціація міст України. Місцеві фінанси URL: <https://www.auc.org.ua/galuz/miscevi-finansy>

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП _____
(назва)
(ПІБ)
(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри) _____
(назва)
(посада, ПІБ)
(підпис)

